

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

Anexa nr. 1 la H.C.D. nr. 2 / 27.02.2019

ASOCIAȚIA MICROREGIONALĂ MARA-NATUR

RAPORT DE EVALUARE A IMPLEMENTĂRII
STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ

PERIOADA DE EVALUARE

29.11.2016 – 01.10.2018

ASOCIAȚIA MICROREGIONALĂ (GAL) MARA NATUR
Baia Sprie, Str.Săsar, nr. 6,
Tel. fix: 0374680068; mobil: 0747287990; 0758107000
e-mail: secretariat@maranatur.ro; site: www.maranatur.ro

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

CUPRINS

1. PREFATĂ	3
1.1. Ce reprezintă documentul.....	3
1.2. Contextul și perioada în care a avut loc evaluarea.....	3
1.3. Prezentarea echipei de evaluatori.....	4
2. REZUMAT	5
3. CONTEXT	7
3.1. Informații despre Asociația Microregională Mara-Natur.....	7
3.2. Obiective, priorități și domenii de intervenție.....	9
3.3. Buget total.....	13
4. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE EVALUĂRII	15
5. METODOLOGIA DE EVALUARE	16
6. CONSTATĂRILE ȘI CONCLUZIILE EVALUĂRII	18
Tema I. Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală.....	18
Tema II. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie.....	24
Tema III. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER... ..	27
Tema IV. Factorii de succes și de insucces.....	31
Tema V. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B.....	32
7. CONCLUZII, RECOMANDĂRI ȘI LECȚII ÎNVĂȚATE	35
7.1 Concluzii sintetizate.....	35
7.2 Recomandări.....	36
7.3 Lecții învățate.....	37
8. ANEXE	39
8.1 Anexa 1: Chestionar beneficiari proiecte.....	39
8.2 Anexa 2: Chestionar potențiali beneficiari.....	43

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

1.PREFAȚĂ

1.1. Ce reprezintă documentul

Prezentul studiu cuprinde rezultatele activităților de observare, analiză și evaluare a datelor privind acțiunile finanțate, în perioada 29.11.2016 - 01.10.2018, prin intermediul SDL Mara-Natur, PNDR 2014-2020, Măsura 19 - Sprijin pentru dezvoltarea locală LEADER.

Elaborarea prezentului studiu de evaluare precum și concluziile extrase au fost direct corelate cu disponibilitatea datelor provenite din sistemul de monitorizare, acestea fiind la rândul lor în relație directă cu gradul de implementare a măsurilor programate.

Deoarece, în cadrul SDL Mara-Natur, nu există nici un proiect finalizat, prezentul studiu surprinde doar tendințe parțiale, a căror evoluție va fi analizată și consolidată în cadrul evaluărilor viitoare.

Prin prezentul studiu se caută răspuns pentru următoarele teme:

- Relevanța intervenției SDL față de nevoile socio-economice din teritoriul GAL;
- Măsura în care intervenția SDL și-a atins sau e pe cale să își atingă obiectivele;
- Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER (dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute prin implementarea strategiei, guvernarea locală);
- Factorii interni și externi care influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute;
- În ce măsură implementarea SDL sprijină dezvoltarea locală în zonele rurale;

1.2. Contextul și perioada în care a avut loc evaluarea

Continuarea procesului de dezvoltare de tip LEADER a zonei rurale, susținut solidar de reprezentanții Parteneriatului „Asociația Microregională Mara-Natur”, este o necesitate care va conduce la construcția participativă a pilonilor durabilității: creștere economică, echitate socială și conservarea unui mediu sănătos a teritoriului GAL. Punctul de plecare al celei de a doua perioade LEADER (2014 – 2020), a fost asigurat prin implicarea reprezentanților tuturor actorilor locali, parteneri relevanți, care îndeplinesc criteriile de eligibilitate LEADER în procesul de revizuire și implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală a teritoriului GAL Mara Natur, pentru perioada de finanțare 2014 – 2020.

Asociația Microregională Mara-Natur este o structură partenerială, cu personalitate juridică română, creată în cadrul programului LEADER (2007 – 2013), pe baza prevederilor Ordonanței Guvernului României nr. 26/2000 - cu privire la asociații și fundații, în baza unui larg acord partenerial al reprezentanților factorilor interesați din teritoriul GAL Mara Natur, asupra obiectivului comun: ”echilibrarea și dezvoltarea aspectelor de natură spațială, economică, socială, culturală și de mediu în scopul îmbunătățirii calității vieții, înlăturarea disparităților dintre localități și menținerea populației din zonele rurale”.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

Structura sectorială a GAL Mara Natur, cuprinde toți actorii reprezentativi ai dezvoltării teritoriale, parteneriatul fiind format în prezent din 73 de actori, dintre care: 18 autorități publice, 39 de reprezentanți ai sectorului privat și 16 reprezentanți ai societății civile.

Prin prezentul studiu se urmărește implementarea SDL în perioada 29.11.2016 - 01.10.2018, evaluarea reflectând progresul realizat până la data de 01.10.2018.

1.3. Prezentarea echipei de evaluatori

Având în vedere că Strategia de Dezvoltare Locală 2017-2020 a fost elaborată de personalul angajat al GAL, s-a optat pentru auto-evaluarea SDL.

JEGHER VASILE / KOCSEHA DARIANA	Studiul documentelor
MICLE VIORICA / ȚINEGHE SANDA	Aplicarea chestionarelor
AVRAM FLORIN / OBERNAUER RUDOLF	Realizarea focus grupului
OBERNAUER RUDOLF / JEGHER VASILE	Redactarea raportului de evaluare

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

2. REZUMAT

Parteneriatul „Asociația Microregională Mara-Natur” reprezintă un teritoriu omogen, care respectă criteriile de eligibilitate pentru implementarea LEADER, cuprinzând 17 Unități Administrativ Teritoriale: Orașul Baia Sprie, Comunele: Băiuț, Cernești, Coaș, Coltău, Copalnic Mănăstur, Coroieni, Cupșeni, Dumbrăvița, Groși, Groșii Țibleșului, Lăpuș, Recea, Săcălășeni, Suciu de Sus, Șișești și Vima Mică.

Caracterul participativ al planificării LEADER a fost asigurat în fiecare etapă metodologică: de la organizarea procesului, la prezentarea și asumarea publică a rezultatelor lui, trecând prin analiza situației existente, definind obiectivele și măsurile de dezvoltare, dezvoltând portofoliul de proiecte al dezvoltării teritoriale, dezvoltând structurile parteneriale și cele executive ale GAL, optimizând procedurile de implementare, de monitorizare și evaluare.

În Strategia de Dezvoltare Locală, GAL Mara-Natur a reunit principalele direcții de urmat pentru asigurarea creșterii atractivității și dezvoltării durabile a microregiunii, prin punerea în valoare a resurselor, stabilizarea populației, menținerea identității culturale și creșterea puterii economice la nivel local, în condițiile păstrării echilibrului ecologic și protecției mediului natural. În acest sens, au fost definite următoarele obiective specifice:

1. Valorificarea durabilă a resurselor teritoriului GAL prin produse și servicii cu valoare adăugată mare ;
2. Conservarea și promovarea patrimoniului natural și cultural al teritoriului GAL;
3. Susținerea echității sociale prin diversificarea și integrarea serviciilor sociale ale comunității;
4. Dezvoltarea capacității parteneriale de “bună guvernare” a dezvoltării teritoriului.

Asociația Microregională Mara-Natur realizează evaluarea SDL cu scopul de a identifica, cuantifica și demonstra prin dovezi ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, explicând principalele mecanisme care stau la baza acestor rezultate.

Procesul de evaluare participativă are următoarele obiective majore:

1. Raportarea la diferite nivele, prin colectarea de informații și dovezi solide, privind modul în care s-a acționat, cum au fost utilizate resursele și ce rezultate și efecte au fost obținute prin implementarea SDL;

2. Înțelegerea a ceea ce funcționează sau nu funcționează, cum și de ce (factorii și mecanismele care influențează rezultatele SDL), contribuind astfel la identificarea unor eventuale măsuri de corecție pentru actuala strategie (pentru a îmbunătăți eficacitatea, eficiența, relevanța, impactul, sustenabilitatea acesteia) și la formularea de lecții utile pentru îmbunătățirea modului de proiectare și implementare ale strategiei viitoare.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

Până la data de 01.10.2018, GAL Mara-Natur a lansat 7 din cele 8 măsuri, au fost evaluate 51 de proiecte din care: 38 proiecte au fost depuse la AFIR, 3 proiecte au fost declarate neeligibile, 2 au fost retrase, s-au contractat 23 proiecte, 10 proiecte sunt în evaluare la AFIR.

Tabel *Stadiul implementării măsurilor din SDL*

Măsura	Situația proiectelor la 01.10.2018				
	Alocarea totală/măsură	Nr proiecte depuse la AFIR	Valoarea publică a proiectelor selectate	Nr proiecte contractate	Valoare publică a proiectelor contractate
1/1A	252.122	0	0	0	0
2/1A	63.992,29	4 (1 retras)	79.937,82	3	59.987,73
3/2A	504.243	5	412.179.40	1	98.122
4/4A	157.551	0	0	0	0
5/6A	504.243	14 (1 retras, 3 neeligibile)	700.000	10	500.000
6/6B	756.364	15	630.174,51	9	378.040
7/6B	189.142	0	0	0	0
8/6B	201.724	0	0	0	0
Total	2.629.381,29	38	1.822.291,73	23	1.036.149,73

Față de primul ciclu de programare, experiența membrilor GAL în gestionarea fondurilor nerambursabile a crescut, în consecință s-a îmbunătățit imaginea GAL-ului în teritoriu fiind văzut ca un centru multifuncțional unde se pot obține multe informații legate de oportunitățile de finanțare prin programul LEADER și nu numai.

În procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală, toată această experiență dobândită a dus la o abordare mai realistă a nevoilor din teritoriu, acestea devenind priorități în urma multor întâlniri avute cu persoanele interesate, întâlniri concretizate cu multe idei de proiecte.

Potențialii beneficiari au ajuns să cunoască foarte bine programul LEADER, măsurile atractive (de genul celor cu sume forfetare și/sau legate de dezvoltarea infrastructurii) au avut mulți depunători încă de la primele sesiuni, pe când alte măsuri rămân în continuare o provocare pentru GAL.

La data evaluării, nevoile din teritoriu au rămas aceleași ca la momentul definirii lor, necesitățile socio-economice au fost identificate corect, ceea ce este demonstrat de numărul mare de proiecte depuse.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

3. CONTEXT

3.1 Informații despre Asociația Microregională Mara-Natur

Asociația Microregională Mara-Natur este o structură partenerială, cu personalitate juridică română, creată în cadrul programului LEADER (2007 – 2013), pe baza prevederilor Ordonanței Guvernului României nr. 26/2000 - cu privire la asociații și fundații, în baza unui larg acord partenerial al reprezentanților factorilor interesați din teritoriul GAL Mara Natur, asupra obiectivului comun: ”echilibrarea și dezvoltarea aspectelor de natură spațială, economică, socială, culturală și de mediu în scopul îmbunătățirii calității vieții, înlăturarea disparităților dintre localități și menținerea populației din zonele rurale”.

Scopul principal al „Asociației Microregionale Mara-Natur” este dezvoltarea durabilă a teritoriului GAL Mara Natur prin aplicarea principiilor LEADER în cadrul unor procese participative de planificare și de implementare solidară a Strategiei de Dezvoltare Locală și a Planurilor de Acțiuni aferente.

Teritoriul microregiunii Mara-Natur cuprinde 17 Unități Administrativ Teritoriale, însumând 75 de localități.

Teritoriul GAL Mara Natur, cu o suprafață totală de **125.809 ha (1.258,09 km²)** și o populație de **68.926** locuitori¹ (cu o densitate de 54,78 locuitori/km², mult mai mică față de densitatea medie a populației județului Maramureș de 75,92 locuitori/km²), este situat în Sud-Vestul Județului Maramureș, incluzând Depresiunea Baia Mare și zona subcarpatică și montană vestică a Munților Ighis, Gutâi și Țibleș. Acest teritoriu variază (de la câmpie în Sud – Vest la zona montană din Nord – Est) este încadrat în hotarele istoricelor ”Țări” ale Chioarului și Lăpușului, cu puternica lor identitate culturală.

Teritoriul GAL Mara-Natur dispune de un patrimoniu natural valoros, certificat prin includerea unor suprafețe extinse ce susțin habitate și specii importante în arii protejate, componente ale rețelei ecologice naționale Natura 2000 (4 situri de importanță comunitară_SCI și 1 sit pentru protecția avifaunei_SPA) și prin includerea teritoriului a 14 UAT-uri (din cele 17 UAT-uri partenere) în lista zonelor cu valoarea naturală ridicată (HNV).

Structura folosinței terenurilor teritoriului GAL este următoarea: 54.09% din teritoriu sunt acoperite de terenuri agricole (din care: fânețe și pășuni 73,25 %, arabil 24,8%, livezi și pepiniere pomicele 1,95%) exploatate prin 12.520 exploatații agricole cu suprafață agricolă și cu efective de animale; 41.07% din teritoriu este acoperit de păduri și altă vegetație forestieră. Mai puțin de 5% din teritoriu este ocupat de terenuri antropizate, degradate sau acoperite de ape.

Agricultura reprezintă un sector important în economia teritoriului dar fiind practică majoritar în ferme de semi-subzistență este inefficientă și este orientată mai mult spre consumul propriu, doar surplusul este oferit spre vânzare pe piață. Aceste ferme funcționează în general cu dotări tehnice deficitare și aplică practici agricole tradiționale, cu eficiență economică scăzută, întâmpinând dificultăți în procesul de adaptare la noile tehnologii.

¹ Sursa INSSE_RPL 2011

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

Cu toate că există potențial pomicol favorabil pentru: afin, alun, castan, gutui, măr, nuc, păr, vișin, zmeur, căpșun și cireș, ponderea categoriei de folosință ”livezi și pepiniere pomicole” în totalul terenurilor agricole este scăzută (doar 1,05 % din teritoriul GAL).

Deși creșterea animalelor este o ramură economică tradițională în teritoriul GAL, efectivul de animale este scăzut și folosit pentru trebuințele familiale.

Activitatea economică din teritoriu este afectată de: lipsa atractivității investiționale datorată izolării geografice a unor comune, a lipsei utilităților (acces, apă, gaz) necesare dezvoltării infrastructurii de sprijin (micro-parcuri agro-industriale, incubatoare de afaceri, târguri – piețe – spații expoziționale, unități de depozitare, prelucrare a resurselor locale) și a lipsei serviciilor de sprijin (informare, consiliere, consultanță, formare profesională, educație antreprenorială, transfer tehnologic, etc).

Deși există un important potențial turistic rural, caracterizat printr-un cadru natural deosebit de atractiv, obiective de patrimoniu cu arhitectură de lemn, număr mare de gospodării tradiționale, obiceiuri și tradiții bine păstrate, turismul este un domeniu slab reprezentat în teritoriu datorită unei promovări ineficiente și a ofertei slabe de programe turistice.

Asociația Microregională Mara – Natur este formată din 73 de membri (parteneri publici și privați) din care: 18 parteneri publici (Consiliul Județean Maramureș, orașul Baia Sprie și 16 comune: Băiuț, Cernești, Coaș, Coltău, Copalnic- Mănăștur, Coroieni, Cupșeni, Dumbrăvița, Groși, Groșii - Țibleșului, Lăpuș, Recea, Săcălășeni, Suciul de Sus, Șișești, Vima Mică.), 16 parteneri privați aparținând societății civile și 39 de parteneri privați aparținând mediului de afaceri.

În Strategia de Dezvoltare Locală, Asociația Microregională Mara-Natur a reunit principalele direcții de urmat pentru asigurarea creșterii atractivității și dezvoltării durabile a microregiunii, prin punerea în valoare a resurselor, stabilizarea populației, menținerea identității culturale și creșterea puterii economice la nivel local, în condițiile păstrării echilibrului ecologic și protecției mediului natural. În acest sens, au fost definite următoarele **obiective specifice**:

- Valorificarea durabilă a resurselor teritoriului GAL prin produse și servicii cu valoare adăugată mare ;
- Conservarea și promovarea patrimoniului natural și cultural al teritoriului GAL;
- Susținerea echității sociale prin diversificarea și integrarea serviciilor sociale ale comunității;
- Dezvoltarea capacității parteneriale de “bună guvernare” a dezvoltării teritoriului.

Implementarea obiectivelor stabilite în SDL pentru dezvoltarea durabilă a microregiunii se realizează în intervalul 2017–2023 și coincide cu perioada de programare a fondurilor și politicilor Uniunii Europene (2014 – 2020).

Întreg cadrul logic al Strategiei de Dezvoltare Locală al Asociației Microregionale Mara - Natur pentru perioada derulării programului LEADER - orizont 2020, susține toate obiectivele de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene, inclusiv a obiectivelor transversale, atât prin măsuri cu caracter specific dar și prin modul și condițiile de aplicare a măsurilor de dezvoltare a teritoriului GAL identificate participativ.

3.2 Obiective, priorități și domenii de intervenție

Tabel Obiective, priorități și domenii de intervenție

	Priorități de dezvoltare rurală →	Domenii de intervenție →	Măsuri (art.Reg.1305/2013) → <i>susținere ob. transv.</i>	Indicatori de rezultat
Ob. dezvoltare rurală 1. Restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole Ob. transversale: <i>Mediu și Climă, Inovare</i>	P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale	1A) Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale	M1_Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative (35). <i>- Asocieri inclusiv pentru un management și performanțe de mediu superioare;</i> <i>- Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare.</i>	Cheltuieli publice totale 200.000 euro Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare 4 Locuri de muncă create 2
			M2_Creșterea gradului de educație generală, profesională și antreprenorială (14). <i>- Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare în domeniul mediului - climă, educație ecologică.</i>	Cheltuieli publice totale 50.741 euro Numărul total al participanților instruiți 100
	P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor	2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii	M3_Dezvoltarea exploatațiilor agricole și serviciilor din agricultură în teritoriul GAL (17 a,b). <i>- Asumarea și aplicarea principiilor de protecție a mediului;</i> <i>- Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare.</i>	Cheltuieli publice totale 400.000 euro Numărul de exploatații agricole/beneficari sprijiniți 5

	agricole inovative și gestionării durabile a pădurilor	participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole (3A) Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, creșterea valorii adăugate a produselor agricole, promovarea pe piețele locale, a circuitelor scurte de aprovizionare, grupurilor de producători și a organizațiilor interprofesionale		
Ob. dezvoltare rurală 2. Gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice Ob.	P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură	4A) Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000, în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice și în	M4 _Regenerarea și conservarea biodiversității teritoriului GAL, inclusiv în zona Natura 2000, pentru valorificarea durabilă a serviciilor ecosistemice (17, d). - <i>Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare.</i>	Cheltuieli publice totale 125.000 euro Suprafață totală agricolă/forestieră (ha) 100 Locuri de muncă create 1

<p><i>transversale:</i> <i>Mediu și</i> <i>Climă, Inovare</i></p>		<p>cadrul activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene</p>		
<p>Ob. dezvoltare rurală 3. Diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale</p> <p>Ob. transversale: <i>Mediu și</i> <i>Climă,</i> <i>Inovare</i></p>	<p>P6: Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltare economică în zonele rurale</p>	<p>6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici și a creării de locuri de muncă</p> <p>6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale</p>	<p>M5_Valorificarea superioară a resurselor zonei prin investiții în infrastructura de afaceri neagricole (19,b). - <i>Promovarea ICC², eco-green business;</i> - <i>Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare.</i></p> <p>M6_Îmbunătățirea și extinderea serviciilor de bază cu potențial de creștere economică (turism, cultură și mediu) în teritoriul GAL Mara-Natur (20 b,d,e, f). - <i>Valorificarea durabilă a resurselor naturale, controlul amenințărilor asupra biodiversității;</i> - <i>Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare</i></p> <p>M7_Creșterea calității vieții în teritoriul GAL prin dezvoltarea infrastructurii sociale (20 b,g). - <i>Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare;</i></p>	<p>Cheltuieli publice totale 400.000 euro</p> <p>Locuri de muncă create 4</p> <p>Cheltuieli publice totale 600.000 euro</p> <p>Totalul investițiilor 300.000 euro</p> <p>Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite 100</p> <p>Cheltuieli publice totale 150.000 euro</p> <p>Locuri de muncă create 1</p> <p>Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite 50</p>

			<p>M.8_Dezvoltarea infrastructurii de sprijin pentru servicii de dezvoltare teritorială – centre multifuncționale (19b). - <i>Creșterea capacității GAL de management durabil a resurselor naturale;</i> - <i>Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare;</i> - <i>Promovare cercetare și inovare, inclusiv în gestionarea mediului;</i></p>	<p>Cheltuieli publice totale 160.000 euro Locuri de muncă create 1 Populație netă care beneficiază de servicii/ infrastructuri îmbunătățite 50</p>
--	--	--	---	--

Logica intervenției

Logica intervenției strategice de dezvoltare a teritoriului GAL Mara Natur, pe care membrii parteneriatului au decis să o susțină este următoarea:

- Restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole (Ob. 1 de dezvoltare rurală a UE) susținută (prin prioritatea P1) de măsurile "soft" de creștere a capacității individuale M2_1A (aferentă domeniului de intervenție specificat) și colective M1_1A a producătorilor agricoli și prin prioritatea P2 de măsura "hard" M3_2A;
- Gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice (Ob. de dezvoltare rurală 2) este susținut de Strategia de Dezvoltare Locală GAL Mara – Natur, prin prioritatea P4 de măsura cu specific de conservare a biodiversității M4_4A;
- Diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale - cel mai extins Obiectiv de dezvoltare rurală al UE (3) - este susținut sinergic în cadrul priorității 6 de măsurile dedicate: creșterii posibilităților de valorificare economică a patrimoniului cultural și natural (M6_6B), diversificării economice locale (M5_6A), creșterea capacității de sprijin a dezvoltării teritoriale (M8_6B) și dezvoltarea infrastructurii sociale de sprijin a grupurilor vulnerabile la schimbare (M7_6B).

Obiectivele transversale sunt susținute specific de măsuri ca M4_4A (Mediu și climă) sau M1_1A și M2_1A (Inovare) dar și prin condițiile de aplicare a fiecărei măsuri: aplicarea procedurilor de mediu, educația ecologică (Mediu și climă) și: transferul de cunoștințe și acțiuni de informare, promovarea cercetării și inovării (Inovare).

Ierarhizarea priorităților în cadrul SDL este următoarea:

- pe locul 1 se află prioritatea P(6) „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”,
- pe locul doi prioritatea P(2) „Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tururilor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor”,
- pe locul trei se află prioritatea P(1) „Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale”,
- pe al patrulea loc se află prioritatea P(4) „Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură”.

3.3 Buget total

Plan financiar Asociația Microregională Mara-Natur

	Prioritate	Măsura	Intensitatea sprijinului	Contribuția publică nerambursabilă	Contribuția publică nerambursabilă / prioritate	Valoare procentuală (%)	
Componenta A	1	1/1A	100 %	200.000,00	250.740,98	9,62%	
		2/1A	100 %	50.740,98			
	2	3/2A	50%	400.000,00	400.000,00	15,34%	
	4	4/4A	100 %	125.000,00	125.000,00	4,79%	
	6	5/6A	100 %	400.000,00	1.310.000,00	50,25%	
		6/6B	100 %	600.000,00			
		7/6B	100 %	150.000,00			
		8/6B	100 %	160.000,00			
	Cheltuieli de funcționare și animare				521.435,00		20%
	Total componenta A				2.607.175,98		

Componenta B	Prioritate	Măsura	Intensitatea sprijinului	Contribuția publică nerambursabilă	Contribuția publică nerambursabilă / prioritate	Valoare procentuală (%)
	1	1/1A	100 %	52.122,00	65.373,31	9,62%
		2/1A	100 %	13.251,31		
	2	3/2A	50%	104.243,00	104.243,00	15,34%
	4	4/4A	100 %	32.551,00	32.551,00	4,79%
	6	5/6A	100 %	104.243,00	341.473,00	50,25%
		6/6B	100 %	156.364,00		
		7/6B	100 %	39.142,00		
		8/6B	100 %	41.724,00		
	Cheltuieli de funcționare și animare				135.910,00	20%
Total componenta B				679.550,31		
Total general (componenta A+B)				3.286.726,29		

Planul de finanțare a teritoriului GAL Mara-Natur în funcție de prioritățile stabilite este următorul:

- pentru prioritatea P(6), „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale” 50,25 % din total sumă alocată,
- pentru prioritatea P(2), „Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tururilor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor” 15,34 %,
- pentru prioritatea P(1), „Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale” 9,62 % și
- pentru prioritatea P(4), „Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură” 4,79 %.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

4. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE EVALUĂRII

Scop

Asociația Microregională Mara-Natur realizează evaluarea SDL cu scopul de a identifica, cuantifica și demonstra prin dovezi ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, explicând principalele mecanisme care stau la baza acestor rezultate.

În aceeași ordine de idei, evaluarea implementării strategiei de dezvoltare locală a GAL Mara-Natur are ca principal scop analiza eficacității (măsura în care au fost îndeplinite obiectivele stabilite), eficienței (relația optimă între resursele folosite și rezultatele obținute), relevanței (măsura în care obiectivele programate sunt în conformitate cu nevoile, problemele și diferite alte aspecte întâlnite în implementarea programului) și a impactului socio-economic generat de intervențiile programului asupra dezvoltării durabile și echilibrate a spațiului rural românesc și a valorii adăugate a metodei LEADER.

Obiective

În general, evaluarea are trasate două obiective principale:

- De a raporta și demonstra la diferite nivele, prin colectarea de informații și dovezi solide, modul în care s-a acționat, cum au fost utilizate resursele și ce rezultate / efecte au fost obținute prin implementarea SDL;
- De a înțelege ce și cum funcționează sau de ce nu funcționează (factorii și mecanismele care influențează rezultatele SDL) contribuind astfel la identificarea unor eventuale măsuri de corecție pentru actuala strategie (pentru a îmbunătăți eficacitatea, eficiența, relevanța, impactul, sustenabilitatea acesteia) și la formularea de lecții utile pentru îmbunătățirea modului de proiectare și implementare ale strategiei viitoare.

La cele de mai sus se pot adăuga și alte argumente, precum analiza reacțiilor din teren la implementarea SDL în vederea unei eventuale realocări a unor resurse financiare, analiza modului de implementare în termeni de eficiență pentru îmbunătățirea gestionării implementării, analiza funcției de animare pentru a explica cum funcționează diferitele componente ale acesteia.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

5. METODOLOGIA DE EVALUARE

Pentru a răspunde cât mai bine întrebărilor incluse în actualul raport de evaluare intermediară a implementării SDL au fost alese următoarele metode:

- Analiza documentelor
- Sondajul de opinie prin chestionar
- Focus grupul

Descrierea metodelor

Analiza documentelor reprezintă un proces de colectare și analiză a informațiilor relevante pentru evaluare, din surse scrise.

Sondajul de opinie reprezintă o modalitate de a colecta informații de la un grup țintă prin intermediul unui chestionar. Chestionarul conține întrebări și variante posibile de răspuns, dar și întrebări deschise, la care respondenții au posibilitatea să răspundă conform situației lor specifice.

Focus grupul este o tehnică bazată pe o discuție de grup cu privire la tematicile selectate, permițând participanților să formuleze și să exprime opinii cu privire la un anumit subiect. Formatul tipic de focus grup implică un grup relativ omogen, de aproximativ 8-10 persoane care se întâlnesc o singură dată, pentru o perioadă de aproximativ 1,5-2 ore.

Descrierea surselor, tematicilor utilizate

Analiza documentelor

Au fost colectate informațiile relevante pentru evaluare din:

- SDL (obiective, priorități, buget, indicatori țintă),
- documentele rezultate din implementare (rapoarte de selecție, date statistice de monitorizare a proiectelor),
- date colectate de la AFIR (notificări de eligibilitate, contracte încheiate beneficiari),
- rapoarte de progres ale beneficiarilor de proiecte.

Temele de analiză au fost:

- eficacitatea și eficiența utilizării resurselor,
- gradul de atingere al obiectivelor la nivel de măsuri,
- probabilitatea atingerii acestor obiective având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării,
- rezultatele obținute prin implementarea SDL,
- gradul de dezvoltare locală în zonele rurale prin implementarea SDL.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

B) Sondajul de opinie prin chestionar

Au fost realizate două tipuri de chestionare având ca grup țintă:

- a) beneficiari de proiecte (publici, privați, ONG-uri)
- b) potențiali beneficiari (persoanele interesate de oportunitățile de finanțare GAL).

Temele de analiză au fost:

- sursa de informare a oportunităților de finanțare prin GAL,
- identificarea nevoilor din teritoriu care ar trebui rezolvate cu prioritate,
- în ce măsură rezultatele proiectelor beneficiarilor răspund nevoilor din teritoriu,
- modul prin care implementarea proiectelor contribuie la îmbunătățirea standardelor de viață ale comunităților din teritoriu,
- identificarea beneficiilor atinse datorită metodei LEADER prin GAL,
- identificarea obstacolelor (greutăților) întâmpinate în faza de depunere și implementare a proiectelor,
- gradul de relaționare cu angajații GAL.

C) Focus grupul

Focus grupul fiind o formă de evaluare participativă, a reunit mai mulți factori implicați în implementarea strategiei sau vizați de aceasta: personal angajat din cadrul GAL , parteneri GAL și beneficiari de proiecte.

Temele de analiză au fost:

- evoluția nevoilor de la momentul elaborării SDL până în prezent,
- dinamica măsurilor cuprinse în SDL,
- rezultatele obținute (în ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei și care este probabilitatea atingerii lor în viitor),
- nivelul de realizare a indicatorilor din SDL,
- beneficiile obținute datorită abordării LEADER,
- factorii interni și externi care influențează implementarea strategiei.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

6. CONSTATĂRILE ȘI CONCLUZIILE EVALUĂRII

Tema I. Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală

Întrebare de evaluare:

1. În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?

Criterii de evaluare:

- Nevoile de la momentul elaborării SDL până în prezent au rămas la fel ori s-au modificat
- Măsurile din cadrul SDL au fost revizuite, în caz de necesitate, pentru a ține cont de dinamica acestor nevoi

Indicatori: Numărul de nevoi / măsuri din cadrul SDL revizuite

Pentru a realiza în ce măsură logica de intervenție strategiei de dezvoltare locală este relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului am folosit **analiza documentelor**.

În tabelul de mai jos sunt prezentate prioritățile, măsurile și nevoile identificate la momentul elaborării strategiei de dezvoltare a Asociației Microregionale Mara – Natur.

Priorități	Măsuri	Nevoi
P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale	M 1/1A Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative	Asocierea producătorilor locali, susținerea unei dezvoltări participative a structurii asociative, ce se va concentra pe asigurarea viabilității economice a acestora în contextul asigurării funcțiilor necesare pentru membrii (producție, depozitare, procesare, desfacere etc).
	M 2/1A Creșterea gradului de educație generală, profesională și antreprenorială	Instruire și formare profesională, îmbunătățirea cunoștințelor tehnice și economice, specifice pentru practicarea și gestionarea activităților în domeniul agricol și forestier.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovative și a gestionării durabile a pădurilor	M 3/2A Dezvoltarea exploatațiilor agricole și serviciilor din agricultură în teritoriul GAL	Dezvoltarea exploatațiilor agricole, înființarea și /sau dezvoltarea activităților agricole în teritoriul GAL. Procesarea produselor agricole, încurajarea investițiilor în industria de procesare, utilizarea de tehnologii eficiente și moderne.
P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură	M 4/4A Regenerarea și conservarea biodiversității teritoriului GAL, inclusiv în zona Natura 2000, pentru valorificarea durabilă a serviciilor ecosistemice	Conservarea biodiversității, conservarea și promovarea patrimoniului natural și cultural al teritoriului GAL
P6: Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltare economică în zonele rurale	M5/6A Valorificarea superioară a resurselor zonei prin investiții în infrastructura de afaceri neagricole	Dezvoltarea activităților non-agricole (turism, meșteșuguri)
	M6/6B Îmbunătățirea și extinderea serviciilor de bază cu potențial de creștere economică (turism, cultură și mediu) în teritoriul GAL Mara-Natur	Îmbunătățirea infrastructurii de bază (mediu, cultură, turism)
	M7/6B Creșterea calității vieții în teritoriul GAL prin dezvoltarea infrastructurii sociale	Dezvoltarea infrastructurii sociale
	M.8/6B Dezvoltarea infrastructurii de sprijin pentru servicii de dezvoltare teritorială – centre multifuncționale	Servicii de consiliere pentru antreprenori

Am analizat modificările de strategie referitoare la măsurile cuprinse în SDL care au fost revizuite.

O singură măsură (M 3/2A) a suferit modificări cu privire la beneficiari, acțiuni eligibile.

Menționăm faptul că în urma acestor modificări nu s-au schimbat obiectivele specifice ale măsurilor și indicatorii de monitorizare propuși, nevoile la momentul elaborării SDL - ului rămânând aceleași.

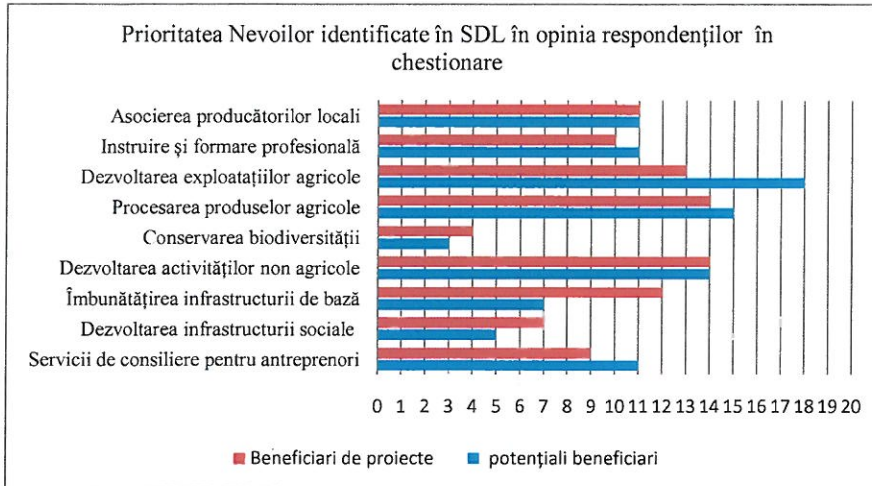
O altă metodă de evaluare utilizată este **sondajul de opinie pe bază de chestionar.**

Au fost utilizate două chestionare, unul pentru beneficiari de proiecte (publici, privați, ONG) și unul pentru potențiali beneficiari de proiecte (persoane interesate de oportunitățile de finanțare prin GAL).

Pentru evaluarea relevanței logicii de intervenției a SDL, din aspectul nevoilor s-a utilizat o întrebare de evaluare specifică comună pentru ambele tipuri de chestionare:

Care din următoarele nevoi identificate în SDL Mara-Natur considerați că ar trebui rezolvate cu prioritate?

În urma analizării răspunsurilor la întrebarea comună din cele două chestionare rezultă următoarele:

Luând în considerare punctele de vedere ale respondenților din chestionare și comparând cu nevoile identificate în funcție de priorități în momentul elaborării SDL rezultă că logica de intervenție este încă relevantă față de nevoile socio economice și potențialul de dezvoltare al teritoriului.

Relevanța logicii de intervenție a SDL a Asociației Microregionale Mara-Natur este apreciată astfel:

Puțin relevantă	Relevantă	Foarte relevantă
	x	

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

Întrebare de evaluare:

2. Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?

Criterii de evaluare:

- Sunt activitățile (măsuri, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora suficiente pentru a genera realizările și rezultatele așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie)?
- Sunt definiți indicatori de realizare adecvați pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute (specifici, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți)?
- Sunt rezultatele așteptate clar definite?

Pentru a vedea cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală, am folosit metoda **studiul/analiza documentelor**.

În tabelul de mai jos este prezentat cadrul logic al Strategiei de Dezvoltare Locală al Asociației Microregionale Mara-Natur (prioritățile, domeniile de intervenție, măsurile și indicatorii de rezultat)

Priorități	Domenii de intervenție	Măsuri	Indicatori de rezultat
P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale	1A) Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale	M 1/1A Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative	- Cheltuieli publice totale (val. Ind. = 200.000 euro) - Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare (articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013) (val. Ind. = 4) - Locuri de muncă create (val. Ind. = 2)
		M 2/1A Creșterea gradului de educație generală, profesională și antreprenorială	- Cheltuieli publice totale (val. Ind. = 50.741 euro) - Numărul total al participanților instruiți (val. Ind. = 100)
P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovative și a	2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea	M 3/2A Dezvoltarea exploatațiilor agricole și serviciilor din agricultură în teritoriul GAL	- Cheltuieli publice totale (val. Ind. = 400.000 euro) - Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți (val. Ind. = 5)

gestionării durabile a pădurilor	creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole 3A) Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, creșterea valorii adăugate a produselor agricole, promovarea pe piețele locale, a circuitelor scurte de aprovizionare, grupurilor de producători și a organizațiilor interprofesionale		
P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură	4A) Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000, în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice și în cadrul activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene	M 4/4A Regenerarea și conservarea biodiversității teritoriului GAL, inclusiv în zona Natura 2000, pentru valorificarea durabilă a serviciilor ecosistemice	- Cheltuieli publice totale (val. Ind. = 125.000 euro) - Suprafață totală agricolă/forestieră(ha) (val. Ind. = 4) - Locuri de muncă create (val. Ind. = 1)
P6: Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltare economică în zonele rurale	6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici și a creării de locuri de muncă	M5/6A Valorificarea superioară a resurselor zonei prin investiții în infrastructura de afaceri neagricole	- Cheltuieli publice totale (val. Ind. = 400.000 euro) - Locuri de muncă create (val. Ind. = 4)
	6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	M6/6B Îmbunătățirea și extinderea serviciilor de bază cu potențial de creștere economică (turism, cultură și mediu) în teritoriul GAL Mara-Natur	- Cheltuieli publice totale (val. Ind. = 600.000 euro) - Totalul investițiilor (val. Ind. = 300.000 euro) - populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite (val. Ind. = 100)
		M7/6B Creșterea calității vieții în teritoriul GAL prin dezvoltarea	- Cheltuieli publice totale (val. Ind. = 150.000 euro) - Locuri de muncă create

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

		infrastructurii sociale	(val. Ind. = 1) -- populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite (val. Ind. = 50)
		M.8/6B Dezvoltarea infrastructurii de sprijin pentru servicii de dezvoltare teritorială – centre multifuncționale	- Cheltuieli publice totale (val. Ind. = 160.000 euro) - Locuri de muncă create (val. Ind. = 1) -- populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite (val. Ind. = 50)

Pentru a vedea cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală am folosit metoda **studiul / analiza documentelor**.

Au fost analizate capitolele din strategie referitoare la indicatorii de realizare și rezultatele așteptate, resursele alocate pentru a genera realizările și rezultatele așteptate.

Menționăm faptul că până la data evaluării indicatorii de rezultat prevăzuți în strategie nu au suferit modificări.

O altă metodă utilizată a fost **focus grupul**.

La această discuție de grup au participat un număr de 10 persoane (2 angajați ai Asociației Microregionale Mara – Natur și 8 parteneri GAL). Pentru a răspunde la această întrebare s-au definit ca teme de discuție:

- Evoluția nevoilor de la momentul elaborării SDL până în prezent
- Dinamica măsurilor cuprinse în SDL
- Rezultatele obținute (în ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei și care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor)
- Nivelul de realizare a indicatorilor din SDL

Această tehnică a permis evaluatorului să examineze aprecierile participanților, și să concluzioneze faptul că:

- Activitățile (măsuri, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora sunt suficiente pentru a genera realizările și rezultatele așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie;
- Indicatorii de realizare sunt adecvați pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute;
- Rezultatele așteptate sunt clar definite;

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

Coerența logicii de intervenție a SDL a Asociației Microregionale Mara-Natur este apreciată astfel:

Puțin Coerentă	Coerentă	Foarte coerentă
	X	

Tema II. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie

Întrebare de evaluare:

3. În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării ?

Pentru a obține răspuns la această întrebare am folosit metoda studiului / analiza documentelor.

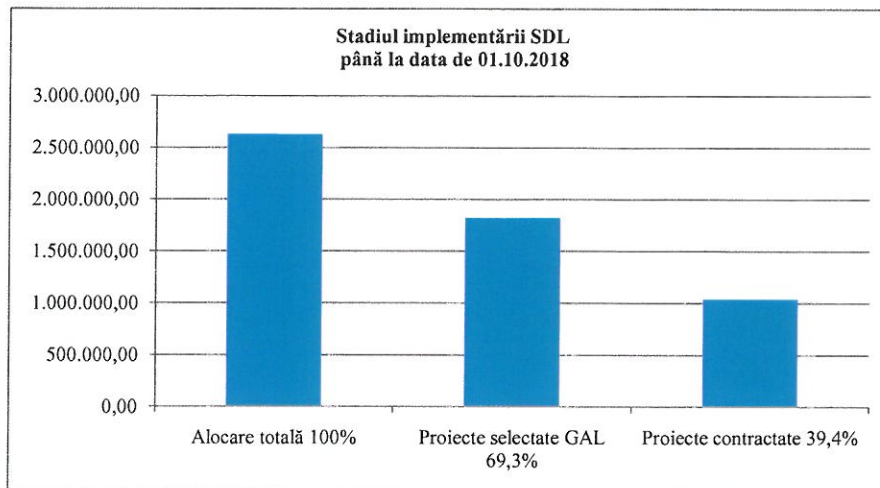
Au fost analizate documentele rezultate din implementare:

- rapoartele de selecție de proiecte,
- datele statistice de monitorizare ale proiectelor,
- date colectate de la AFIR (notificări de eligibilitate, contracte încheiate beneficiari)

Temele de analiză au fost:

- gradul de atingere al obiectivelor la nivel de măsuri;
- probabilitatea atingerii acestor obiective având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării;
- rezultatele obținute prin implementarea SDL;

Până la data de 01.10.2018, GAL Mara-Natur a lansat 7 din cele 8 măsuri, au fost evaluate 51 de proiecte din care: au fost depuse 38 proiecte la AFIR, 3 proiecte au fost declarate neeligibile, 2 au fost retrase, s-au contractat 23 proiecte și 10 proiecte sunt în evaluare AFIR.

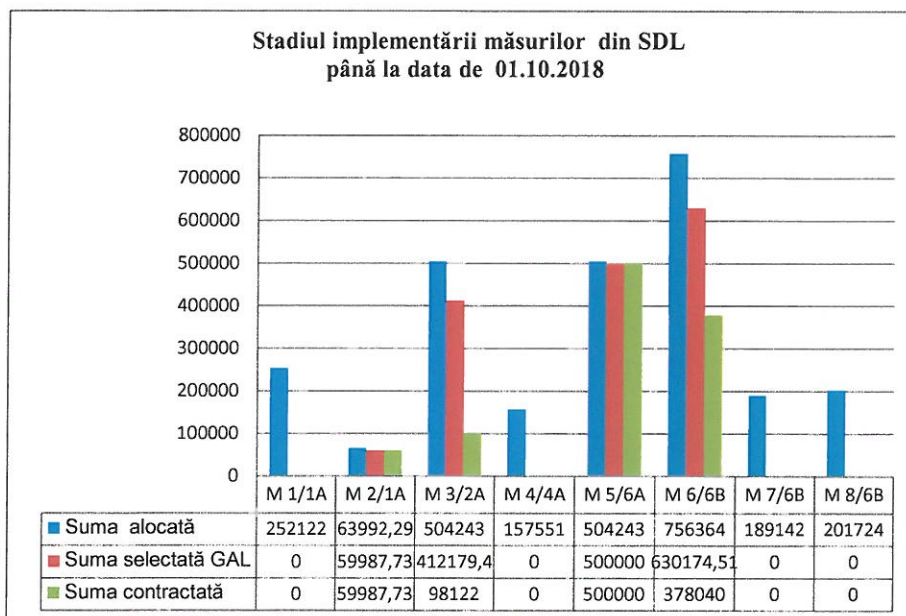

Până la data evaluării intermediare au fost selectate proiecte în valoare de 1.822.291,73 euro, ceea ce reprezintă 69,30% din valoarea totală de 2.629.381,29 euro alocată strategiei.

Au fost contractate 23 proiecte în valoare de 1.036.149,73 euro reprezentând 39,40 % din valoarea totală a strategiei.

Măsură	Situția contractării proiectelor la 01.10.2018				
	Alocarea totală/măsură	Nr proiecte eligibile AFIR	Valoarea publică a proiectelor eligibile AFIR	Nr proiecte contractate	Valoare publică a proiectelor contractate
1/1A	252.122	0	0	0	0
2/1A	63.992,29	3	59.987,73	3	59.987,73
3/2A	504.243	5	402.194	1	98.122
4/4A	157.551	0	0	0	0
5/6A	504.243	10	500.000	10	500.000
6/6B	756.364	15	630.174	9	378.040
7/6B	189.142	0	0	0	0
8/6B	201.724	0	0	0	0
Total	2.629.381,29	33	1.592.355,73	23	1.036.149,73

În cele de mai jos prezentăm stadiul implementării măsurilor până la data realizării evaluării, din punctul de vedere al sumelor alocate și contractate:

Prin intermediul metodei de cercetare: studiul / analiza documentelor, s-a concluzionat faptul că obiectivele strategiei au fost atinse în măsură medie,

Măsura în care au fost atinse obiectivele strategiei:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
	x	

și că probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării este una ridicată.

Redusă	Medie	Ridică
		x

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

Tema III. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER

Întrebare de evaluare:

4. Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER ?

Criterii de evaluare:

- Capitalul social s-a îmbunătățit (spre exemplu învățarea colectivă, schimbarea mentalităților, creșterea colaborării și încrederii reciproce și față de GAL, identificarea unor subiecte de interes comun, dezvoltarea de competențe și capacități, dezvoltarea unor rețele etc.);

- Guvernanța locală s-a îmbunătățit la nivel local (spre exemplu îmbunătățirea gestionării funcțiilor administrative pe plan local, implicare sporită a comunității și factorilor interesați în luarea deciziilor, creșterea rolului GAL în guvernanța pe diferite niveluri , creșterea capacității de a gestiona fonduri publice-private etc.);

- Rezultatele implementării SDL-urilor (ex. crearea de locuri de muncă, realizarea unor produse inovatoare, infrastructura de bază, etc.) au generat îmbunătățirea calității vieții în teritoriul vizat de strategie.

Indicatori:

- Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER

- Percepția actorilor locali privind rezultate ale SDL mai bune datorită aplicării metodei LEADER

- Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernanței la nivel local datorită aplicării metodei LEADER

Ca metodă de evaluare s-au utilizat **studiul/analiza documentelor și sondajul de opinie pe bază de chestionar** adresat beneficiarilor de proiecte.

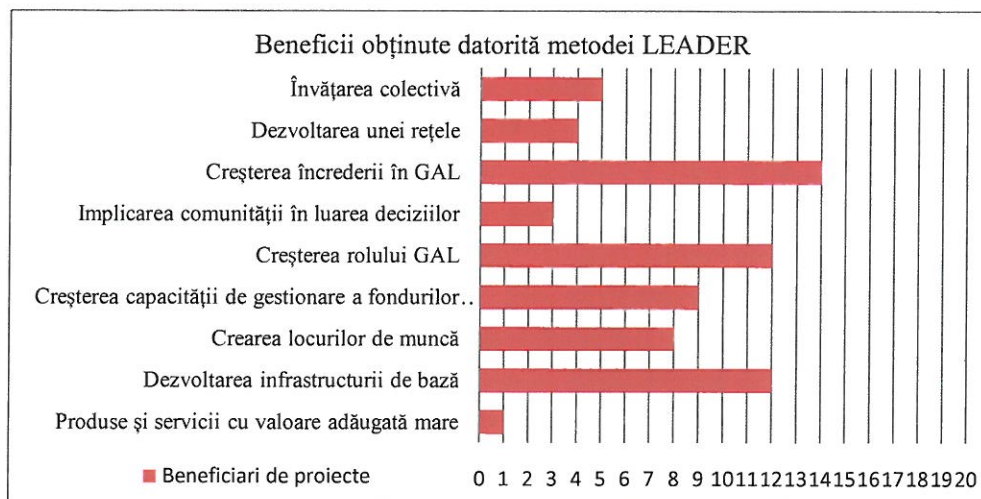
Ca și întrebare specifică utilizată pentru această temă, în chestionar s-a folosit: ***Care din următoarele beneficii considerați că au fost atise datorită metodei LEADER?***, având ca și variante de răspuns:

- ***Îmbunătățirea capitalului social (învățarea colectivă, dezvoltarea unei rețele, creșterea încrederii în GAL)***

- ***Guvernanța locală (implicarea comunității în luarea deciziilor, creșterea rolului GAL, creșterea capacității de gestionare a fondurilor publice-private)***

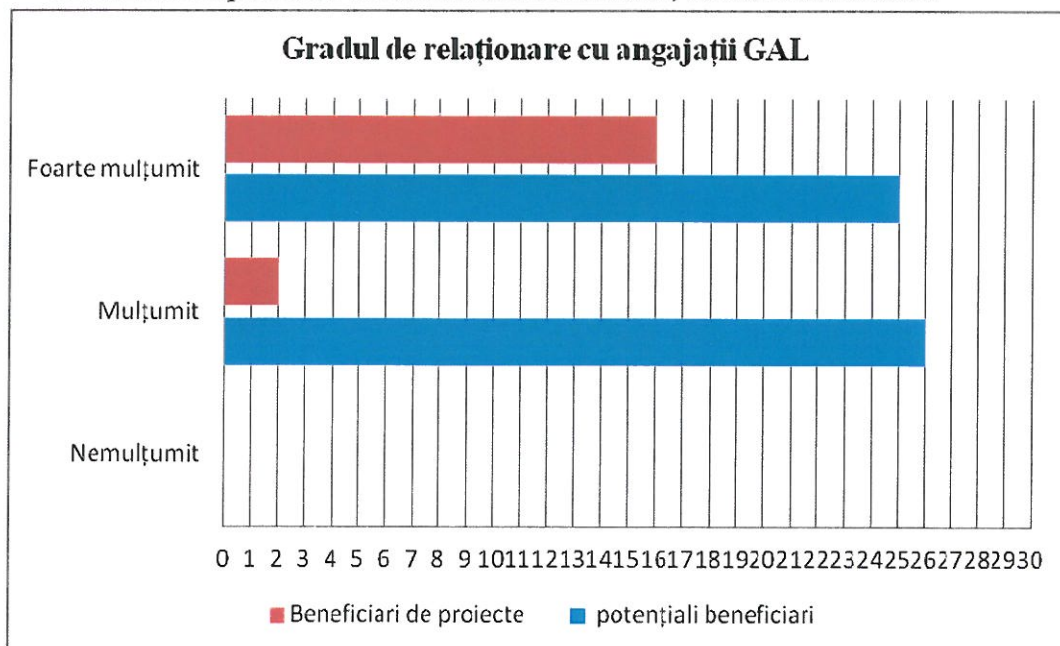
- Rezultatele implementării SDL (crearea locurilor de muncă, dezvoltarea, infrastructurii de bază, produse și servicii cu valoare adăugată mare)

Analizând răspunsurile la chestionarele întocmite, rezultă următoarele:

O altă întrebare specifică utilizată pentru această temă, a fost: **Vă rugăm să specificați gradul de relaționare cu angajații Asociației Microregionale Mara-Natur**, având ca și variante de răspuns: Foarte mulțumit, Mulțumit, Nemulțumit.

Analizând răspunsurile la chestionarele întocmite, rezultă următoarele:

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

Pentru a scoate în evidență valoarea adăugată a metodei LEADER, este necesară o focalizare pe următoarele aspecte: scopul urmărit prin intervenția SDL (crearea de oportunități de consolidare și dezvoltare a comunităților locale prin activități ca: sprijinirea înființării formelor asociative, formare profesională, înființarea de piețe locale, acțiuni de sensibilizare și sprijin tehnic, regenerarea și conservarea biodiversității etc), elemente potențiale de capital social (schimbarea mentalităților, creșterea colaborării și încrederii reciproce, identificarea subiectelor de interes comun etc), rezultate suplimentare datorate metodei LEADER (gradul de inovare în cadrul proiectelor, suport pentru generarea de noi inițiative etc), elemente de bună guvernare îmbunătățite (creșterea gradului de implicare a cetățeanului; asigurarea unui cadru flexibil care să faciliteze elaborarea de decizii coerente, transparente, coezive și responsabile; îmbunătățirea gestionării funcțiilor administrative etc).

În același context, SDL Mara-Natur a fost astfel concepută încât să demonstreze efectele benefice ale abordării LEADER printr-o serie de măsuri atipice (sensibile), cu tipuri de beneficiari și de acțiuni care nu se regăsesc în PNDR 2014-2020.

Astfel, în cadrul strategiei cel puțin trei(3) măsuri aduc elemente inedite și neîntâlnite la nivel de program național:

- în cadrul art.17 din Reg.(UE) nr.1305/2013 – Investiții în active fizice - SDL prin măsura M4/4A propune în plus față de PNDR beneficiari de tipul asociații de vânătoare și pescuit, ONG-uri în domeniul protecției mediului, universități, administratori și custozii de arii protejate;
- în cadrul art.35 din Reg.(UE) nr.1305/2013 – Cooperare - SDL prin măsura M1/1A propune în plus față de PNDR o serie de acțiuni precum crearea de clustere și rețele, proiecte pilot etc. ;
- în cadrul art.20 din Reg.(UE) nr.1305/2013 – Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale - SDL prin măsura M6/6B propune în plus față de PNDR beneficiari din orașe sub 20.000 de locuitori și din comune sub 2.000 de locuitori.

Gradul de îmbunătățire a capitalului social

Se poate vorbi de capital social încă de la înființarea GAL-ului, dar prin dezvoltarea capacităților și relațiilor dintre părțile implicate s-a constatat o îmbunătățire prin faptul că:

- există un grad crescut de participare a tuturor părților implicate (beneficiari publici și privați, instituții, angajați GAL etc.) în conceperea și implementarea unei abordări LEADER;
- există o comunicare eficientă și eficace între părțile implicate în implementarea strategiei;
- competențele și capacitățile liderilor locali sunt dezvoltate continuu prin participarea la seminarii de instruire și formare profesională;
- sprijin obținut din partea autorităților (AM - CDRJ, AFIR - CRFIR, OJFIR) prin răspunsuri cu privire la implementarea unor măsuri de finanțare.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

Îmbunătățirea guvernancei locale

În evaluarea gradului de îmbunătățire a guvernancei locale ca valoare adăugată a metodei LEADER s-au constatat următoarele:

- creșterea rolului GAL în guvernanta pe diferite niveluri (administrațiile publice locale vin către GAL cu întrebări despre fonduri și oportunități de finanțare, și din alte programe, fiind ajutați și îndrumați, în limita cunoștințelor despre posibile astfel de finanțări; GAL-urile sunt invitate la întâlniri organizate de CJ, Prefectura, alte instituții...);
- implicare sporită a comunității și factorilor interesați în luarea deciziilor (sunt organizate multe întâlniri la nivel de Comitet Director, AGA, pentru a se lua decizii cât mai bune referitoare la implementarea SDL). La întâlniri participă și membrii reprezentativi ai comunităților din teritoriu GAL.

Rezultatele implementării SDL

Dacă proiectele contractate în perioada analizată vor fi implementate ele vor genera implicit îmbunătățirea calității vieții în teritoriul vizat de strategie, astfel:

- 9 proiecte contractate sprijină dezvoltarea infrastructurii de bază la scară mică;
- 10 proiecte contractate sprijină investiții în infrastructura neagricolă (proiectele selectate propun crearea unui număr de 17 locuri de muncă, iar unele proiecte conțin idei inovatoare);
- 1 proiect are ca obiectiv dezvoltarea exploatașilor agricole (va crea un loc de muncă);
- 3 proiecte sprijină creșterea gradului de educație generală, profesională și antreprenorială (297 de persoane vor beneficia de servicii de instruire și formare profesională).

GAL-ul este căutat cu orice fel de întrebări, chiar și despre alte programe de finanțare, inclusiv care nu au legătură cu activitatea GAL.

În privința parteneriatelor nu există rezultate relevante, nici primăriile nu îmbrățișează ideea de proiecte comune (prin parteneriate gen ADI ar obține finanțări mai mari).

În urma analizei efectuate s-a constatat faptul că:

- Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER, se cuantifică astfel:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
		x

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

- Percepția actorilor locali privind rezultate ale SDL mai bune datorită aplicării metodei LEADER, se cuantifică astfel:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
	X	

- Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernancei la nivel local datorită aplicării metodei LEADER, se cuantifică astfel:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
		X

Tema IV. Factorii de succes și de insucces

Întrebare de evaluare:

5. Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute? Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte? Ce măsuri sunt încă necesare?

FACTORI DE SUCCES	FACTORI DE INSUCCES
FACTORI INTERNI	
<p>Față de primul ciclu de programare, experiența membrilor GAL în gestionarea fondurilor nerambursabile a crescut, în consecință s-a îmbunătățit imaginea GAL-ului în teritoriu.</p> <p>La nivelul GAL-ului, potențialii beneficiari cunosc programul LEADER și au încredere în el. Strategia de Dezvoltare Locală a GAL Mara-Natur a fost gândită și scrisă de echipa de implementare formată din angajații Asociației.</p> <p>Activitățile de animare și promovare s-au desfășurat conform planificărilor inițiale și au avut un efect pozitiv.</p> <p>Animarea a fost eficientă, drept urmare au fost apeluri de selecție la care valoarea proiectelor depuse a depășit valoarea alocată pe sesiune.</p>	<p>Majoritatea beneficiarilor lasă pe ultimul moment depunerea proiectelor, motiv pentru care unele măsuri au trebuit relansate.</p> <p>Durată mare de elaborare a ghidurilor aferente măsurilor atipice, deoarece nu există suficiente documente suport.</p> <p>Pe parcursul implementării SDL au apărut dificultăți procedurale și administrative care au încetinit lansarea măsurilor previzionate.</p>

FACTORI EXTERNI

<p>Majoritatea beneficiarilor au apelat la consultanți, ceea ce ajută la dezvoltarea unor proiecte mature și bine elaborate.</p> <p>S-a constatat o deschidere din partea instituțiilor de la nivel județean – Consiliul Județean, Prefectura, OJFIR, GAL Mara-Natur este privit ca un partener de discuție.</p> <p>Tot mai mulți potențiali beneficiari care vor să inițieze investiții în teritoriu apelează la echipa GAL , chiar dacă nu se referă la fonduri LEADER.</p> <p>Schimb de informații eficient cu colegii din FNGAL.</p>	<p>Resursele financiare alocate GAL-ului nu sunt suficiente pentru a face față nevoilor existente în teritoriu și nici nu pot produce o schimbare/dezvoltare semnificativă pentru teritoriu. Fondurile sunt stabilite prin date despre teritoriu și populație, unde GAL nu poate avea nici o influență.</p> <p>Infrastructura de bază deficitară în teritoriu duce la imposibilitatea implementării unor inițiative private.</p> <p>Lipsă acută de resurse umane în teritoriu, atât consultanți cât și personal pentru beneficiarii de proiecte.</p>
--	--

Măsurile necesare a se lua în continuare sunt:

- reluarea activităților de animare și redeschiderea apelurilor de selecție pentru măsurile unde nu au fost epuizate fondurile, în special măsurile de infrastructură socială și constituirea de forme asociative;
- diseminarea continuă a informațiilor legate de posibilitățile de finanțare existente;
- sprijinirea beneficiarilor în etapele de implementare a proiectelor;
- scurtarea timpului de evaluare a proiectelor.

Tema V. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B

Întrebare de evaluare:

6. În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?

Criterii de evaluare:

- Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite;
- Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut;
- Strategiile de dezvoltare locală au determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă;

Indicatori:

- Procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală;
- Procentajul populației rurale care beneficiază de servicii / infrastructură îmbunătățite;
- Locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite (LEADER).

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

Pentru a analiza în ce măsură dezvoltarea locală în zonele rurale este sprijinită prin strategia de dezvoltare locală, am folosit **analiza documentelor**.

S-au colectat informații detaliate legate de proiectele selectate, declarate eligibile AFIR, respectiv proiectele contractate.

Aria de intervenție 6B cuprinde următoarele măsuri:

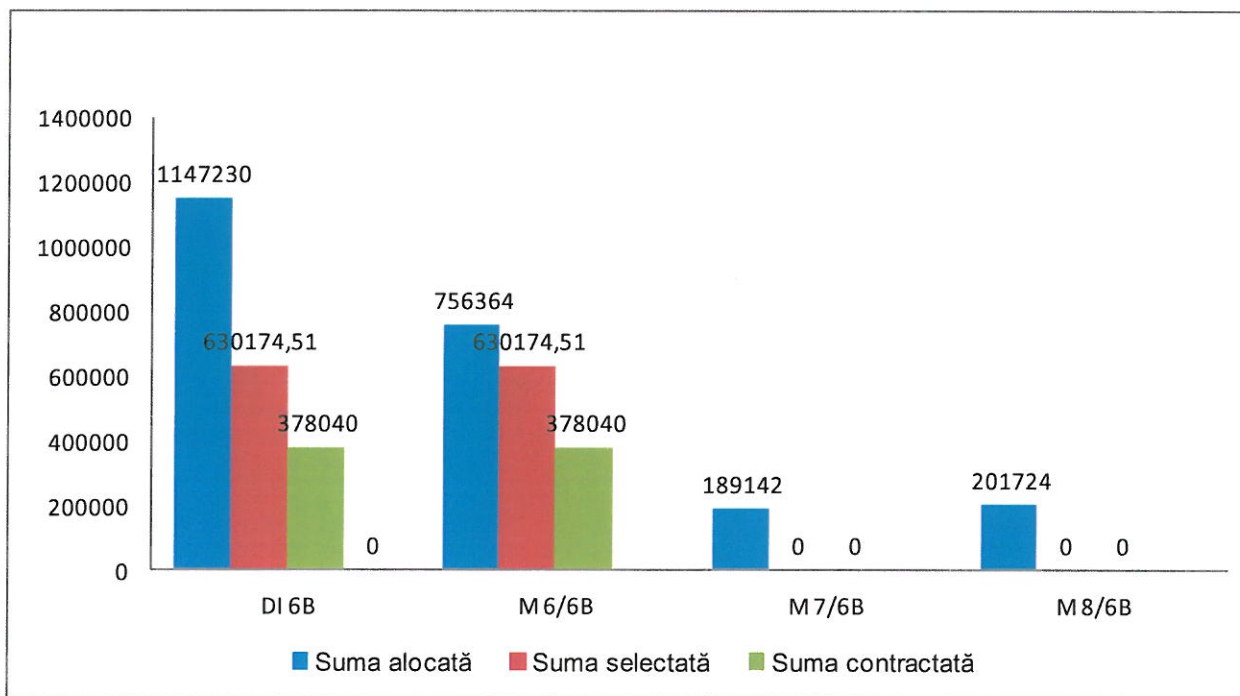
- M6/6B Îmbunătățirea și extinderea serviciilor de bază cu potențial de creștere economică (turism, mediu și cultură) în teritoriul GAL Mara-Natur;
- M7/6B Creșterea calității vieții în teritoriul GAL prin dezvoltarea infrastructurii sociale;
- M8/6B Dezvoltarea infrastructurii de sprijin pentru servicii de dezvoltare teritorială-centre multifuncționale;

Bugetul alocat ariei de intervenție 6B este de 1.147.230 euro ceea ce reprezintă 43,63 % din totalul alocat implementării strategiei în valoare de 2.629.381,29.

Defalcat pe măsuri : M6/6B = 756.364 euro, M7/6B = 189.142 euro, M8/6B = 201.724 euro.

Până la data evaluării au fost depuse 15 proiecte în cadrul măsurii **M6/6B** „Îmbunătățirea și extinderea serviciilor de bază cu potențial de creștere economică (turism, cultură și mediu) în teritoriul GAL Mara-Natur,, din care au fost contractate 9 proiecte.

În graficul de mai jos este prezentată situația proiectelor selectate și contractate aferente **măsurilor 6B**

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

Prin intermediul Strategiei de Dezvoltare Locală Mara-Natur au fost planificate un număr de 20 de proiecte, în cadrul a 3 măsuri, care să susțină dezvoltarea locală în zonele rurale. În perioada analizată au fost semnate 9 contracte de finanțare care se află în diferite stadii de implementare.

Astfel s-a concluzionat faptul că dezvoltarea locală în zonele rurale este sprijinită de SDL:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
	X	

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

7. CONCLUZII, RECOMANDĂRI ȘI LECȚII ÎNVĂȚATE

7.1 Concluzii sintetizate

I. Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală			
1. În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?	Puțin relevantă	Relevantă	Foarte relevantă
2. Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?	Puțin coerentă	Coerentă	Foarte coerentă

II. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie			
3. În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?			
Măsura în care au fost atinse obiectivele strategiei	În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
Probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării	Redusă	Medie	Ridicată

III. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER			
4. Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER ?			
Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER	Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
Percepția actorilor locali privind rezultate ale SDL mai bune datorită aplicării metodei LEADER	Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernancei la nivel local datorită aplicării metodei LEADER	Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare

V. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B			
6. În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?	În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

7.2 Recomandări

I. Logica intervenției Strategiei de dezvoltare locală

Se recomandă reanalizarea periodică a nevoilor socio-economice și a potențialului de dezvoltare a teritoriului, atât din perspectiva activităților desfășurate la nivel local cât și din cea a participării crescute a actorilor locali, pentru implementarea cu succes a întregii strategii.

Activitățile și metodele de comunicare alese la momentul lansării unui apel de selecție ar trebui îmbunătățite încontinuu pentru o mai bună înțelegere, în rândul beneficiarilor, a regulamentelor, procedurilor și ghidurilor de implementare a proiectelor.

Pentru a veni în sprijinul potențialilor beneficiari se recomandă adaptarea măsurilor la nevoile socio-economice din teritoriu, fără însă a se încerca orientarea spre măsuri clasice din PNDR.

II. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie

Pentru atingerea obiectivelor propuse în SDL se recomandă impunerea unui set de măsuri, cum ar fi: apelurile de selecție trebuie anunțate și promovate cu mai mult timp înainte lansării pentru a lăsa potențialilor beneficiari timp necesar pregătirii documentației tehnice; depunerea unui efort suplimentar cu privire la îmbunătățirea cunoștințelor beneficiarilor (pentru a reduce riscul scrierii unor proiecte imature); sprijinirea beneficiarilor în implementare și a potențialilor beneficiari la depunere; scurtarea timpului de evaluare a proiectelor; identificarea unor proiecte de succes pentru motivarea posibililor beneficiari.

Elaborarea unor proceduri eficiente de monitorizare a proiectelor contractate, pentru a urmări îndeplinirea obiectivelor pe termen lung și finalizarea proiectelor contractate.

Se recomandă reluarea activităților de animare și redeschiderea măsurilor pentru care nu au fost epuizate fondurile, în special cele de sprijinire a formelor asociative.

III. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER

Pentru a crește beneficiile aduse de aplicarea metodei LEADER, se impun o serie de măsuri, și anume: sprijinirea creării diferitelor forme de parteneriate, rețele, clustere, grupuri de interese, pentru accesarea în comun a fondurilor europene; creșterea calității relațiilor între toți factorii interesați; sensibilizarea comunității cu privire la valorificarea superioară a produselor locale; majorarea capitalului de imagine al zonei; favorizarea și încurajarea tinerei generații în creșterea gradului de implicare în dezvoltarea socio-economică a teritoriului; implicarea diferiților actori locali într-un proces de învățare colectivă și diseminare a informațiilor dobândite; creșterea numărului de potențiali beneficiari; încurajarea indirectă a comunității în creșterea gradului de

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

implicare în procesul de dezvoltare locală; creșterea calității relațiilor dintre GAL și instituțiile reprezentative din teritoriu.

IV. Factori de succes și de insucces

Se recomandă reluarea activităților de animare și redeschiderea măsurilor pentru care nu au fost epuizate fondurile, în special cele de sprijinire a formelor asociative.

În același context se recomandă sprijinirea beneficiarilor în procesul de implementare a proiectelor, scurtarea timpului de evaluare a proiectelor, realocarea de sume de la măsurile care nu prezintă interes din partea populației.

V. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B

Având în vedere faptul că majoritatea beneficiarilor sunt autorități publice locale se recomandă promovarea schimbului de experiență și de bune practici pentru a aduce în teritoriu idei noi de dezvoltare locală.

De asemenea, se recomandă promovarea acțiunilor de instruire și formare profesională pentru creșterea capacităților de implementare eficientă a proiectelor, sprijinirea beneficiarilor în procesul de implementare, asigurarea de suport tehnic pentru autoritățile publice locale care nu dispun de personal suficient de pregătit pentru derularea cu succes a proiectelor (slabe cunoștințe în domeniul achizițiilor publice, lipsa personalului tehnic etc).

7.3 Lecții învățate

Lecțiile învățate în urma acțiunilor și activităților de evaluare a implementării SDL sunt:

- Cu toate că SDL Mara-Natur a fost bine structurată, adaptată nevoilor teritoriului la momentul scrierii ei, este nevoie de o analiză periodică. O singură măsură (M 3/2A) a suferit modificări cu privire la beneficiari, acțiuni eligibile. Menționăm faptul că în urma acestor modificări nu s-au schimbat obiectivele specifice ale măsurilor și indicatorii de monitorizare propuși, nevoile la momentul elaborării SDL-ului rămânând aceleași. Deocamdată logica de intervenție este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare al teritoriului.

- Întâlnirile publice permit reanalizarea periodică a nevoilor socio-economice din teritoriul GAL, în eventualitatea revizuirii structurii SDL în funcție de schimbările condițiilor de implementare;

- Strategiile de dezvoltare locală construite pe măsuri atipice și inovative, specifice LEADER, sunt mult mai greu de implementat decât strategiile asemănătoare programului național (PNDR). Modul de abordare a acestor tipuri de măsuri este diferit, nu sunt înțelese suficient, nu sunt susținute, de aceea întâmpină dificultăți în evaluare și implementare;

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

- În continuare trebuie pus accent pe sprijinirea înființării și dezvoltării de structuri asociative, lărgirea grupului de beneficiari și organizarea lor în diferite forme de parteneriate, încurajarea participării comunității la procesul de dezvoltare locală, creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii sociale, favorizarea și încurajarea tinerei generații în accesarea fondurilor destinate dezvoltării locale etc;
- Activitățile de comunicare trebuie dezvoltate în continuare pentru o mai bună înțelegere a regulamentelor, procedurilor și a ghidurilor de implementare a proiectelor în rândul beneficiarilor;
- Resursele financiare alocate GAL nu sunt suficiente pentru a face față nevoilor existente în teritoriu.

AVIZAT
Reprezentant legal,

Florin AVRAM

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

8. ANEXE

8.1 Anexa 1: Chestionar beneficiari proiecte

1. Vă rugăm să bifați în ce categorie de beneficiari vă încadrați:

- Beneficiar public Beneficiar privat ONG

2. Selectați măsura din SDL, în cadrul căreia ați depus proiect:

- M1/1A Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea de structuri asociative
- M2/1A Creșterea gradului de educație generală, profesională și antreprenorială
- M3/2A Dezvoltarea exploatațiilor agricole și serviciilor din agricultură în teritoriul GAL
- M4/4A Regenerarea și conservarea biodiversității teritoriului GAL, inclusiv în zona Natura 2000, pentru valorificarea durabilă a serviciilor ecosistemice
- M5/6A Valorificarea superioară a resurselor zonei prin investiții în infrastructura de afaceri neagricole
- M6/6B Îmbunătățirea și extinderea serviciilor de bază cu potențial de creștere economică (turism, mediu și cultură) în teritoriul GAL Mara-Natur
- M7/6B Creșterea calității vieții în teritoriul GAL prin dezvoltarea infrastructurii sociale
- M8/6B Dezvoltarea infrastructurii de sprijin pentru servicii de dezvoltare teritorială-centre Multifuncționale

3. Precizați cum ați identificat oportunitățile de finanțare GAL

- Sediul Asociației Microregionale Mara - Natur
- Din cadrul activităților de animare în teritoriu
- De pe site-ul Asociației Microregionale Mara - Natur
- Altă sursă - precizați care anume

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

4. Bifați care dintre următoarele nevoi considerați că ar trebui rezolvate cu prioritate?

- Asocierea producătorilor locali
 - Instruire și formare profesională
 - Dezvoltarea exploatațiilor agricole
 - Procesarea produselor agricole
 - Conservarea biodiversității
 - Dezvoltarea activităților non agricole (turism, meșteșuguri)
 - Îmbunătățirea infrastructurii de bază (mediu, cultură, turism)
 - Dezvoltarea infrastructurii sociale
 - Servicii de consiliere pentru antreprenori
 - Altele (precizați care anume)
-
-

5. În ce măsură rezultatele preconizate ale proiectului dvs. răspund nevoilor din teritoriul de care aparțineți?

- Proiectul este necesar, oportun și răspunde nevoilor din teritoriu
 - Proiectul răspunde mai puțin/nu răspunde nevoilor din teritoriu
 - Altele (vă rugăm să specificați)
-

6. Implementarea proiectului dvs. contribuie la îmbunătățirea standardelor de viață ale comunităților din teritoriu prin:

- Crearea de locuri de muncă
- Creșterea gradului de instruire profesională și dobândire de competențe a populației în domeniul agricol și forestier
- Creșterea numărului populației care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

- Îmbunătățirea serviciilor sociale
- Dezvoltarea exploatațiilor agricole
- Altele (descrieți ce alte beneficii aduce implementarea proiectului)
-
-
-

7. Care considerați că este gradul de atingere pentru următoarele obiective ale SDL Mar-Natur?

I. Valorificarea durabilă a resurselor

- În mare măsură medie mică

II. Conșrvarea și promovarea patrimoniului natural și cultural

- În mare măsură medie mică

III. Diversificarea serviciilor sociale ale comunității

- În mare măsură medie mică

IV. Dezvoltarea capacității GAL în dezvoltarea teritoriului

- În mare măsură medie mică

8. Bifați care dintre următoarele beneficii considerați că au fost atinse datorită metodei LEADER (GAL)

I. Îmbunătățirea capitalului social

- Învățarea colectivă
- dezvoltarea unei rețele
- creșterea încrederii în GAL
- nici unul

II. Guvernanta locală

- implicarea comunității în luarea deciziilor
- creșterea rolului GAL

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

- creșterea capacității de gestionare a fondurilor publice – private

- nici unul

III. Rezultatele implementării SDL

- crearea locurilor de muncă

- dezvoltarea infrastructurii de bază

- produse și servicii cu valoare adăugată mare

- nici unul

9. Ați întâmpinat blocaje în faza de depunere și implementare a proiectului?

Da

Nu

Dacă da, descrieți pe scurt ce anume:

10. Considerați că existența Asociației Microregionale Mara-Natur în zona dvs. este benefică?

Da

Nu

11. În cazul în care realizați un alt proiect, ați dori să fie finanțat prin Asociația Microregională Mara-natur?

Da

Nu

12. Vă rugăm să specificați gradul de relaționare cu angajații Asociației Microregionale Mara-Natur

Foarte mulțumit

Mulțumit

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

8.2 Anexa 2: Chestionar potențiali beneficiari

1. Precizați cum ați identificat oportunitățile de finanțare GAL

- Sediul Asociației Microregionale Mara - Natur
- Din cadrul activităților de animare în teritoriu
- De pe site-ul Asociației Microregionale Mara - Natur
- Altă sursă - precizați care anume

2. Bifați care dintre următoarele nevoi identificate în SDL Mara-Natur considerați că ar trebui rezolvate cu prioritate?

- Asocierea producătorilor locali
- Instruire și formare profesională
- Dezvoltarea exploatațiilor agricole
- Procesarea produselor agricole
- Conservarea biodiversității
- Dezvoltarea activităților non agricole (turism, meșteșuguri)
- Îmbunătățirea infrastructurii de bază (mediu, cultură, turism)
- Dezvoltarea infrastructurii sociale
- Servicii de consiliere pentru antreprenori
- Altele (precizați care anume)

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE

3. După opinia dvs. ce anume contribuie la îmbunătățirea standardelor de viață ale comunităților din teritoriu:

- Crearea de locuri de muncă
- Creșterea gradului de instruire profesională și dobândire de competențe a populației în domeniul agricol și forestier
- Creșterea numărului populației care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite
- Îmbunătățirea serviciilor sociale
- Dezvoltarea exploatațiilor agricole
- Altele, (descrieți pe scurt ce anume)
-
-
-

4. Considerați că existența Asociației Microregionale Mara-Natur în zona dvs. este benefică?

- Da Nu

5. În cazul în care ați dori să depuneți un proiect, ați dori să fie finanțat prin Asociația Microregională Mara-natur?

- Da Nu

6. Ce tipuri de proiecte v-ar interesa?

- Investiții: agricole neagricole silvice
- Servicii sociale medicale educaționale

7. Vă rugăm să specificați gradul de relaționalizare cu angajații Asociației Microregionale Mara-Natur

- Foarte mulțumit Mulțumit Nemulțumit